

Metodické vysvětlivky

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

Statutární město je město stanovené zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Území statutárního města se může členit na městské obvody nebo městské části s vlastními orgány samosprávy.

Městem je obec se statutem města, pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny na návrh obce. Návrh může podat obec, která má alespoň 3 000 obyvatel nebo byla městem přede dnem 17. května 1954.

Městys je obec se statutem městysu, pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny na návrh obce. Obec, která byla městysem přede dnem 17. května 1954, je městys, pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny.

Část obce je evidenční jednotka vytvářená budovami s čísly popisnými a čísly evidenčními přidělenými v jedné číselné řadě, která leží v jednom souvislém území.

Katastrálním územím se rozumí technická jednotka, kterou tvoří místopisně uzavřený a v katastru nemovitostí společně evidovaný soubor nemovitostí.

Územně technickou jednotkou se rozumí jednotka, která je vymezena jako katastrální území nebo jeho část, oddělená hranicí základní územní jednotky, tj. hranicí obce, městského obvodu či městské části.

Základní sídelní jednotkou se rozumí jednotka představující části území obce s jednoznačnými územně technickými a urbanistickými podmínkami nebo spádová území seskupení objektů obytného nebo rekreačního charakteru.

První písemná zmínka vyjadřuje historické datum, které bylo převzato z nejstaršího písemného dokladu o určité obci.

Nadmořská výška vyjadřuje výšku obce v metrech podle baltského výškového systému. Vztahuje se nejčastěji na zeměpisný střed náměstí nebo návsi.

Počty obyvatel vychází z každoroční bilance obyvatel, kterou zpracovává Český statistický úřad v návaznosti na výsledky posledního sčítání lidu a průběžnou statistiku narozených a zemřelých obyvatel a statistiku stěhování. Data o narozených se získávají ze statistických hlášení o narození, data o zemřelých vycházejí v případě českých občanů ze základního registru obyvatel a agendového informačního systému evidence obyvatel a v případě cizinců ze statistických hlášení o úmrtí. Údaje o stěhování se zpracovávají z administrativních dat Ministerstva vnitra ČR o evidenci obyvatel a z Cizineckého informačního systému.

Veškeré údaje se týkají občanů Česka a cizinců s trvalým pobytem v Česku, občanů třetích zemí s přechodným pobytem na území Česka na základě dlouhodobého víza (nad 90 dnů) nebo povolení k dlouhodobému pobytu, občanů zemí EU, Norska, Švýcarska, Islandu, Lichtenštejnska a jejich rodinných příslušníků s hlášeným přechodným pobytem na území Česka a cizinců s udělenou mezinárodní ochranou v Česku. Od roku 2022 jsou do obyvatelstva zahrnuty rovněž osoby s udělenou dočasnou ochranou v Česku s obvyklým pobytem v Česku.

Místo obvyklého pobytu je definováno jako místo, kde osoba převážně pobývá, tráví dobu svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost z důvodu rekreace, návštěv, pracovních cest, pobytu ve zdravotnickém zařízení apod., a kde je členem konkrétní domácnosti.

Koncový stav obyvatel je počet obyvatel na daném území ve 24:00 hodin 31. prosince stanoveného roku.

Střední stav obyvatel vyjadřuje počet obyvatel daného území o půlnoci z 30. 6. na 1. 7. sledovaného roku, který vychází z bilance počtu obyvatel daného území od počátku roku do konce června.

Živě narozené děti jsou územně tříděny podle místa pobytu matky v době porodu.

Zemřelé osoby jsou územně tříděny podle pobytu v době úmrtí.

Stěhováním se rozumí změna trvalého bydliště, v případě cizinců i změna přechodného pobytu, přes hranice uvedeného území.

Přirozený přírůstek (úbytek) obyvatel je rozdíl mezi počtem živě narozených dětí a počtem zemřelých osob v daném roce.

Přírůstek (úbytek) obyvatel stěhováním je rozdíl mezi počtem přistěhovalých na dané území a počtem vystěhovalých z daného území v příslušném roce.

Celkový přírůstek (úbytek) obyvatel je součtem přirozeného přírůstku (úbytku) a přírůstku (úbytku) stěhováním v daném roce. Vyjadřuje rozdíl mezi koncovým a počátečním stavem obyvatel na příslušném území.

Sňatky jsou započítány do příslušného území podle místa pobytu ženicha.

Rozvody jsou územně tříděny podle posledního společného bydliště manželů.

Zařazení do **věkových skupin** je posuzováno podle dosaženého věku bez zaokrouhlování, tedy věku při posledních narozeninách. V publikaci je populace rozdělena podle pětiletých věkových skupin, u nejvyšších věkových skupin se osoby sumarizují.

Index stáří je poměr počtu osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let.

Průměrný věk obyvatel je aritmetický průměr věků všech jedinců žijících v daném časovém okamžiku.

Údaje o počtu **uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce**, jejich struktuře a počtu pracovních míst v evidenci úřadu práce jsou převzaty z informačního systému Ministerstva práce a sociálních věcí.

Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce jsou fyzické osoby, které osobně požádají o zprostředkování vhodného zaměstnání krajskou pobočku úřadu práce, v jejímž obvodu mají bydliště, a při splnění zákonem stanovených podmínek jsou krajskou pobočkou úřadu práce zařazeny do evidence uchazečů o zaměstnání.

Dosažitelní uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce jsou evidovaní uchazeči (včetně občanů EU a EHP), kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa a nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí do zaměstnání.

Pracovními místy v evidenci úřadu práce se rozumí nově vytvořená nebo uvolněná pracovní místa, na která zaměstnavatel zamýšlí získat zaměstnance nebo je hodlá obsadit dočasně přidělenými zaměstnanci agentury práce (zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, § 35).

Podíl nezaměstnaných osob vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku z předchozího roku.

Ekonomickým subjektem je každá právnická osoba včetně organizačních složek státu a fyzická osoba s postavením podnikatele. Ekonomické subjekty jsou evidovány v Registru ekonomických subjektů, který je vytvářen a spravován Českým statistickým úřadem a využíván především pro přípravu a realizaci statistických zjišťování. Do území jsou subjekty zařazeny dle svého sídla, nikoliv podle místa vykonávané činnosti.

Fyzické osoby zahrnují soukromé podnikatele podnikající dle živnostenského zákona, zemědělské podnikatele – fyzické osoby, fyzické osoby provozující jinou podnikatelskou činnost podle zvláštních předpisů a od roku 2014 zahraniční fyzické osoby a odštěpné závody zahraničních fyzických osob.

Obchodní společnosti tvoří veřejné obchodní společnosti, společnosti s ručením omezeným, komanditní společnosti, akciové společnosti a od roku 2010 i evropské společnosti a evropská hospodářská zájmová sdružení.

Členění Registru ekonomických subjektů podle **převažující činnosti** celého subjektu odpovídá sekcím Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) – zemědělství, lesnictví a rybářství (sekce A), průmysl (sekce B–E), stavebnictví (sekce F), služby (sekce G–U).

Bytem se rozumí místnost nebo soubor místností, které jsou podle rozhodnutí stavebního úřadu určeny k bydlení a mohou tomuto účelu sloužit jako samostatné bytové jednotky.

Byty dokončené jsou byty v nových budovách, kterým bylo přiděleno číslo popisné/evidenční, nebo nově dokončené byty ve stávajících budovách.

Volební účast je počítána jako podíl počtu hlasujících voličů (osob, kterým byla ve volební místnosti vydána úřední obálka) a zapsaných voličů (osob uvedených v seznamech voličů). Poslední volby do Zastupitelstva Plzeňského kraje proběhly 20. a 21. září 2024, do Evropského parlamentu 7. a 8. června 2024 a do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR 8. a 9. října 2021. Volby do Senátu Parlamentu ČR se konají každé dva roky, voliči z volebních obvodů 8 Rokycany a 11 Domažlice hlasovali ve dnech 20. a 21. září 2024 (2. kolo 27. a 28. září 2024), z obvodu 7 Plzeň-město ve dnech 23. a 24. září 2022 (2. kolo 30. září a 1. října 2022) a z volebních obvodů 3 Cheb a 9 Plzeň-město ve dnech 2. a 3. října 2020 (2. kolo 9. a 10. října 2020). Volební účast za statutární město Plzeň byla v případě voleb do Senátu vypočtena z celého volebního obvodu 9 Plzeň-město a z části obvodu 7 Plzeň-město, Plzeň 2-Slovany. Prezident republiky byl volen v přímé volbě naposledy 13. a 14. ledna 2023, 2. kolo proběhlo o 14 dnů později. Řádné volby do zastupitelstev obcí probíhaly ve dnech 23. a 24. září 2022, dodatečné volby 7. ledna 2023 pak ve třech obcích Plzeňského kraje (Buková, Cebiv, Trokavec).

Informace o **technické a občanské vybavenosti obcí** byly získány z jednorázové přílohy TOVK k výkazu VI 1-01 Roční výkaz vybraných vládních institucí za rok 2021. Dotazovány byly všechny obce a městské části hlavního města Prahy (s výjimkou vojenských újezdů). Zdrojem dat v oblasti sociálních služeb je Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Značky v tabulkách

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

